

Ford, DaimlerChrysler ve GM'nin patronları, Uzakdoğulu rakiplerine karşı Bush'tan destek istedi

Otomotiv devlerinden Beyaz Saray'a çıkarma

● DIŞ HABERLER

tomotiv devleri Beyaz Saray'da lobi faaliyetini yürütüyor. Uzakdoğulu rakipleri karşısında zor günler geçiren Daim-

lerChrysler, Ford ve General Motors'un (GM) patronları, ABD Başkanı George W. Bush'u ziyaret ederek, küresel rekabet güçlerini artırmak için destek istedikler. Ham madde ve sağlık alanlarında çok fazla harcama yapan söz konusu şirketlerin patronları, Başkan Bush'a kendilerine özel bir muamele yapılmasını ama zayıf Japon Yeni'ye karşı önlem almasını beklediklerini söylediler. Üç büyük devin patronları çalışanların sağlık ve tedavi giderleri için yaptıkları ödemelerin çelik satın alımı için yaptıkları harcamadan daha fazla tuttuğunu vurguladılar.

DaimlerChrysler, Ford ve GM'nin patronlarına göre, küresel pazarlarda en büyük rakipleri olan Japon oto yapımcılarının bir büyük avantajı da Japon parası Yen'in dolar karşısındaki değerinin çok düşük olması. Bu nedenle Japon otomobillerinin Amerikan ve genelde dünya pazarlarında tüketicilere daha çekici geldiğini belirten patronlar, görüşme sonrası yaptıkları ortak yazılı açıklamada şunları belirttiler:

"Başkana, başarılı bir şekilde rekabet edebilmek için işlerimizi dönüştürmekte zor kararlar almak iradesine sahip olduğumuzu, lakin aşırı zayıf yenin etki-



Başkan Bush (sağda), Ford CEO'su Alan Mulally, Chrysler Grup Başkanı Thomas W. LaSorda ve GM CEO'su Rick Wagoner'i ağırladı.

lerine karşı koyma imkanımızın olmadığını anlattık."

Rekabet edebilirlikte güçlük

Sektörü iyi bilen kaynaklar, yabancı oto yapımcılarının tüketici taleplerine çok daha hızlı yanıt verdiklerini, özellikle artan petrol fiyatları karşısında benzin tüketimi daha düşük otoların tercih edildiğini, Japonlar'ın da bu dalda hayli erken bir tarihte önemli adımlar attıklarını belirtiyorlar. Japon oto şirketleri "karma otomobil" denen ve hem petrol enerjisi ile hem de elektrikle çalışan karma otolar imalinde hayli öne geçtiler. Oysa Amerikan şirketlerinin tüketicilere pazarlamaya çalıştığı otomobiller arasında su gibi benzin yakan

hızlı spor arabalar hala önemli bir yer tutuyor. Tüketicilerin tercihi ise adeta benzin içen arabalardan benzin koldayan arabalara ve dizele dönmekte.

Bunun yanı sıra yıllar önce sendikalar ile yaptıkları toplu sözleşme görüşmelerinde çalışanların yanı sıra emekli işçilerinin ve yakınlarının da sağlık harcamalarını şirket olarak üstlenmiş olan patronlar bu kalemde karşılıklı çıkan faturalarla basedemez olduklarını ileri sürüyorlar.

Mali yardım yerine ticari destek

Birkaç yıldır şirketlerini yeniden yapılandıran ve bu süreçte bazı fabrikaları ka-

patarak onbirlerce çalışanı işten çıkarmak durumunda kalan patronlar önümüzdeki yıllarda da buna devam edeceklerini belirtiyorlar. Buna rağmen zarar etmekten kurtulamadıklarına işaret eden patronlar olası bir iflas durumuna karşı devletin kendilerini hisse satın alarak (bailout) "kurtarmasını" kesinlikle istemediklerini ama makro planda sektör olarak kendilerini desteklemek üzere yapılabilecek şeyler olduğunu vurguluyorlar. Bunların arasında Japonya'ya parasının değerini artırmak için baskı yapmak başı çekiyor. Bu da doğal olarak Bush yönetiminin bekleniyor.

Sektör çevrelerinde 1979 yılında petrol fiyatlarının aşırı yüksek seyrettiği bir dö-

nemde Kongre'nin Chrysler'i iflastan kurtarmak için faizsiz kredi açılmasını onaylamış olduğu anımsatılıyor. Buna karşılık Ford'un CEO'su Alan Mulally, gazetecilere verdiği demeçte, kendilerine mali yardım yapılmasından ziyade ticaret yapma koşullarının rahatlatılmasını istediklerini ısrarla belirtti.

En büyük rakip, Toyota

Amerikan üreticileri en çok Japon otomotiv grubu Toyota zorluyor. General Motors'un bir numaralı otomotiv üreticisi koltuğuna yakında oturması beklenen Toyota, küresel çapta varlığını daha da yaymak amacıyla yatırımlarını artırıyor. Geçen yıl Amerikan Ford Motor Co.'yu geçerek satışları itibarıyla dünyada ikinci sıraya yükselen Toyota'nın bu yıl da General Motors Corp.'u (GM) geçerek birinci sıraya yerleşmesi bekleniyor. Toyota'nın stratejik planında 2010 yılına dek dünya oto piyasasının yüzde 15'ini eline geçirmek olduğu bildiriliyor. Bu yılın başında şirketin üst düzey yöneticileri arasında elden ele geçen ve The Wall Street Journal'ın göz atmak imkanını bulduğu gizli bir belgeye göre, küresel oto satışları geçen yılki 65 milyon araç düzeyinden 2010 yılında yüzde 12 artışla 73 milyona yükselmiş olacak. Bu artışın özellikle Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'deki hızlı talep artışından kaynaklanacağını belirtildiği belgede bu sayede Kuzey Amerika ve Avrupa pazarlarının doyma düzeyine gelmiş olmasından ötürü yıllardır yavaş büyüyen sektöre can katacağı vurgulanıyor.